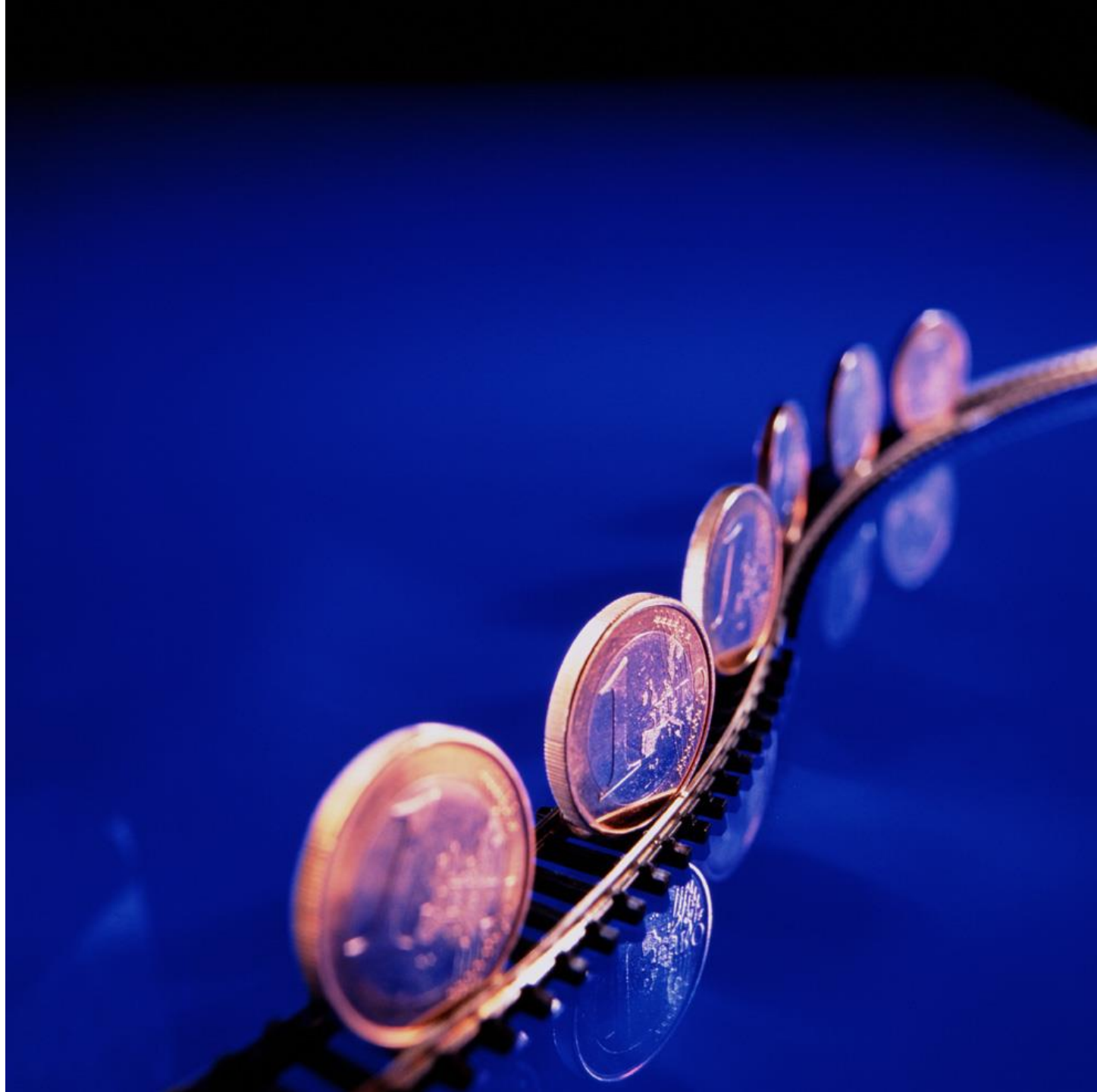

Adoptarea Euro – lecții și perspective

Dan Bădin
Partener Deloitte

24 februarie 2015

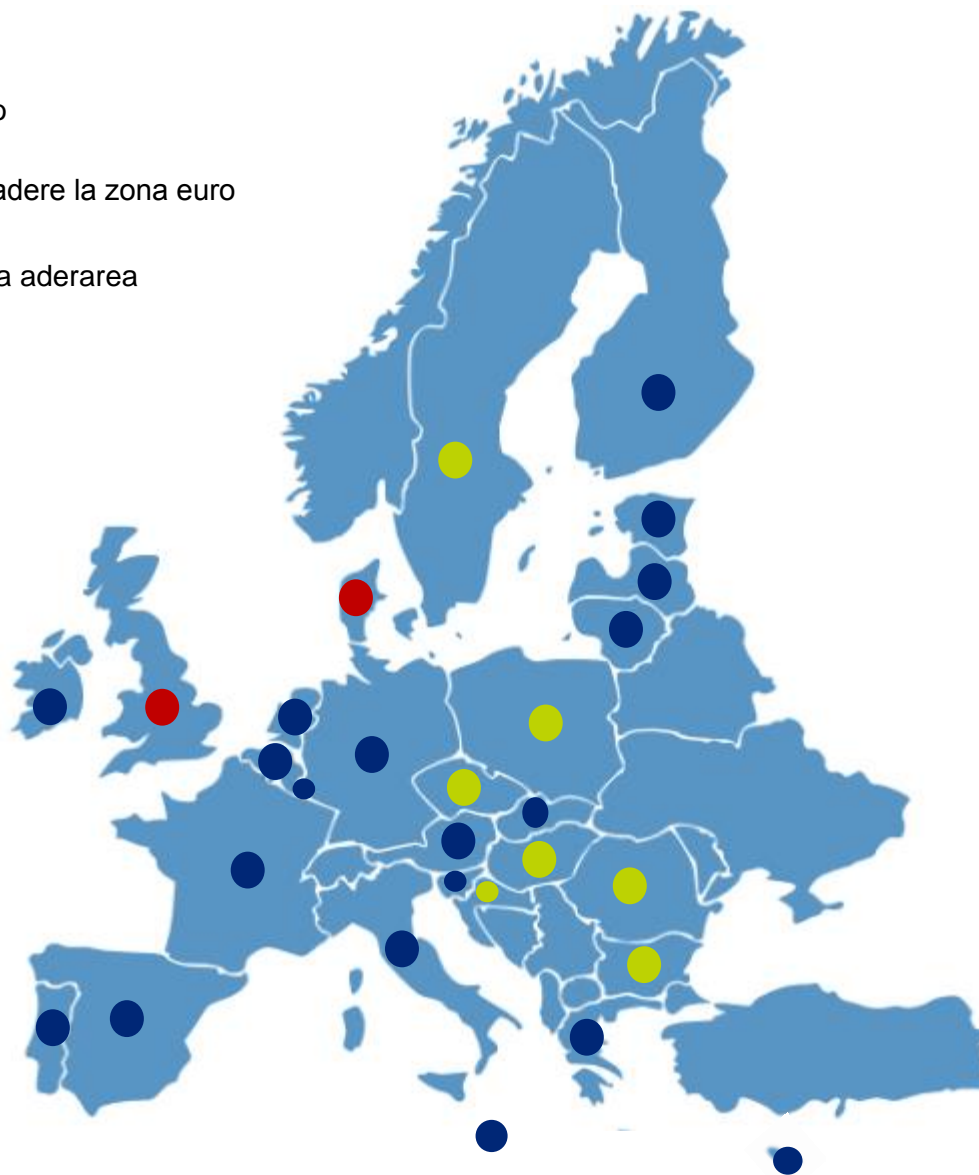
Agenda

1. Eurozone
2. Contextul adoptării
3. Avantaje și dezavantaje
4. Adoptarea Euro în exemple
5. Pregătirea adoptării

Eurozone

- State UE în zona euro
- State UE obligate să adere la zona euro
- State UE excluse de la aderarea la zona euro

Anul aderării	State membre
1999	Austria, Belgia, Finlanda, Franța, Germania, Irlanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Portugalia, Spania
2001	Grecia
2007	Slovenia
2008	Cipru, Malta
2009	Slovacia
2011	Estonia
2014	Letonia
2015	Lituania

Contextul adoptării

Contextul adoptării Euro

Avantajele / dezavantajele adoptării Euro

Avantajele adoptării Euro

- Creșterea credibilității în fața partenerilor străini – creșterea rating-ului de țară (Estonia AA-; Letonia A-; Slovacia A);
- Creșterea investițiilor străine, datorate eliminării riscului de curs de schimb (creștere de 105% - Estonia);
- Intensificarea comerțului extern;
- Creșterea competitivității în sectorul financiar;
- Facilitarea accesului la finanțare datorită reducerii costurilor creditării;
- Creșterea numărului de tranzacții bancare și intensificarea comerțului electronic (Letonia – creștere de 40% a cumpărăturilor on-line în primul an).

Dezavantajele adoptării Euro

- Imposibilitatea de a mai folosi pârghiile politicii monetare (rata de schimb, rata dobânzii);
- Creșterea inflației / indicelui prețurilor de consum pe termen scurt (Letonia – creștere de 0,2 pp a inflației în prima lună; Cipru – creștere de 4,7% a ICP în primul an);
- Creșterea prețurilor doar în anumite sectoare ale economiei – de ex. servicii, alimente (Slovenia – creștere de 12,9%), imobiliare (Letonia – creștere de 10,6% în T1 2014 față de 5% în T1 2013);
- Creșterea accelerată a costurilor cu forța de muncă, fără a fi corelată cu o creștere a productivității (Letonia – creștere de 7,5% în T1 2014 față de T1 2013);
- Reducerea exporturilor;
- Scăderea vânzărilor la nivelul IMM-urilor / magazinelor specializate.

Rata inflației (pe baza IPC)

Țară / An	An-2	An-1	Anul aderării	An+1	An+2
Austria (99)	1.37	0.69	1.37	2.59	1.98
Grecia (01)	2.74	3.91	3.05	3.39	3.08
Slovenia (07)	2.30	2.77	5.64	2.07	1.79
Malta (08)	0.8	2.2	3.1	1.2	3.2
Cipru (08)	2.50	2.37	4.67	0.33	2.43
Slovacia (09)	3.42	4.36	0.54	1.34	4.43
Estonia (11)	-1.68	5.72	3.73	3.44	1.40
Letonia (14)	2.2	0	1.3	-	-

* Sursa: Eurostat

Adoptarea Euro în exemple

Slovenia (2007)

Contextul extern la momentul adoptării Euro: perioadă de expansiune.

- 95% din populația Sloveniei cunoștea bancnotele Euro înainte de adoptare (comparativ cu 75% în cazul majorității statelor).

Modalitatea de adoptare a Euro:

- Big-Bang (doar 2 săptămâni de circulație concomitentă a celor 2 monede);
- Afișarea prețurilor în ambele monede a fost obligatorie timp de 6 luni.

Efectele trecerii la Euro:

- Cel mai crescut nivel al inflației din zona Euro (5,64%);
- Creșterea creditării bancare, ceea ce a condus la supra-îndatorare;
- Creșterea investițiilor (atât interne cât și străine);
- Creșterea taxelor și comisioanelor bancare – impact resimțit la nivelul IMM-urilor.

Slovacia (2009)

Contextul extern la momentul adoptării Euro: recesiune economică.

Modalitatea de adoptare a Euro:

- Big-Bang (doar 2 săptămâni de circulație concomitentă a celor 2 monede);
- Afișarea prețurilor în ambele monede a fost obligatorie timp de 1 an.

Efectele trecerii la Euro:

- Reducerea costurilor de tranzacție (cu aprox. 0,3% din PIB);
- Creșterea preferinței pentru cumpărăturile din străinătate;
- Scăderea cifrei de afaceri în cazul IMM-urilor și a magazinelor specializate;
- Reducerea exporturilor pe fundalul unei competitivități scăzute comparativ cu alte state din Eurozone.

Letonia (2014)

Contextul extern la momentul adoptării Euro: post-criză.

Efectele trecerii la Euro:

- Creșterea numărului de tranzacții bancare, fapt ce a influențat pozitiv inclusiv profiturile din sectorul bancar, care au crescut, în ciuda reducerii substanțiale a veniturilor din comisioane de tranzacționare transfrontalieră;
- Creșterea preferinței pentru utilizarea cardurilor bancare pentru plăți:
  - 29% creștere a numărului de tranzacții (T1 2014 vs. T1 2013);
  - 73% creștere a valorii totale a acestor tranzacții (T1 2014 vs. T1 2013).

Polonia / Ungaria / Cehia

Motive pentru care nu au agreat un termen pentru trecerea la Euro:

- Renunțarea la politica monetară;
- Viitorul incert al monedei unice datorită eterogenității zonei Euro;
- Țări cu exporturi puternice ce pot fi afectate de adoptarea Euro;
- Guvern puternic îndatorat – politica fiscală nu poate absorbi șocuri (Ungaria);
- Creșterea salariilor poate rezulta într-o scădere a competitivității;
- Trecerea la Euro nu este văzută ca o condiție a dezvoltării economice și a prosperității.

Pregătirea adoptării

Pregătirea adoptării Euro

- Informarea prealabilă a publicului, pentru a diminua efectul psihologic;
- Crearea premiselor pentru folosirea pârghiilor fiscal-bugetare pentru a compensa lipsa politicii monetare;
- Creșterea competitivității pre-adoptare Euro, pentru a fi pregătiți în fața:
  - potențialei creșteri a costurilor;
  - deschiderii economiei – competiția externă;
- IMM-uri – consolidare financiară și operațională, extindere a piețelor de export.

Date de contact

Dan Bădin

Partener Deloitte

Email: dbadin@deloitteCE.com

Tel: +4 021 207 53 92

Deloitte.

Numele Deloitte se refera la organizatia Deloitte Touche Tohmatsu Limited, o companie cu raspundere limitata din Marea Britanie, la firmele membre ale acesteia, in cadrul careia fiecare firma membra este o persoana juridica independenta. Pentru o descriere amanuntita a structurii legale a Deloitte Touche Tohmatsu Limited si a firmelor membre, va rugam sa accesati www.deloitte.com/ro/despre

© 2015, pentru mai multe informatii contactati Deloitte Romania